

KAZIMIERAS DUDĖNAS

Fotografas **Kazimieras Dudėnas** gimė 1908 01 17 Kuzmiškių kaime, Kazitiškio parapijoje (Ignalinos r.). Tėvams persikėlus į Rozalimą (Pakruojo r.), ten baigė tris pradžios mokyklos skyrius. 1930–1932 m. atliko karo prievolę 4-ame pėstininkų pulke, tuo metu dislokuotame Panemunėje. Baigęs tarnybą liko gyventi Kaune, kurį laiką gydėsi Lietuvos Raudonojo kryžiaus tuberkuliozės sanatorijoje Aukštojoje Panemunėje. 1936 m. vedė Petronėlę Daugelavičiūtę iš Palėvenės, apsigyveno Aukštojoje Panemunėje ir išsinuomotame name Birutės g. 21–5 atidarė savo fotoateljė. K. Dudėnas turėjo fotografui būtiną kadro „matymą“, o techninių žinių galėjo pasisemti iš knygų. 1941 m. kilus karui, K. Dudėnas su šeima persikėlė į Palėvenę, kur tebegyveno našlaujanti žmonos motina. Erdviame uošvės name, buvusiam priešais vienuolyno rūmus, atidarė savo ateljė ir iš fotografo amato prisidurdavo padėdamas išmaitinti šeimą. Palėvenėje praleido aštuonerius metus. Jo fotografijos plačiai pasklido po apylinkes. 1949 m. Dudėnai sugrįžo į Kauną ir apsigyveno Petrašiūnuose. K. Dudėnas toliau vertėsi fotografo amatu, vėliau dirbo staliumi medžio apdirbimo fabrike ir fotografija užsiiminėjo tik savo malonumui. Nugyveno ilgą ir nelengvą gyvenimą, buvo gana kuklus, uždaras, bet blaiviai į gyvenimą žvelgiantis, meniškos sielos žmogus, laisvalaikiu mėgęs muzikuoti – grojo smuiku, gitara, akordeonu. Kaip fotografas buvo labai preciziškas, išrankus, spausdindavo tik geriausiai pavykusius kadrus. Bandė eksperimentuoti, kurti foto montažus, mokėjo jausti ir perteikti lietuviškos gamtos grožį. Jam buvo svarbu parodyti ne tik žmogų, bet ir aplinką, kuri supa, kurioje jis gyvena. Savo darbuose įamžino gimtojo Rozalimo apylinkes, Kauną, Palėvenę ir Petrašiūnus, daugybę savo aplinkos žmonių. Mirė 1998 01 08 Kaune, palaidotas Karmėlavos kapinėse. Jam mirus, šeimos archyve liko nemažas pluoštas nuotraukų. Daugiau informacijos almanache „Kupiškis 2011“ (Vidmanto Jankausko straipsnis „Kazimieras Dudėnas ir Palėvenė“, p. 59–63).

K. Dudėno nuotraukose – Palėvenė: https://www.15min.lt/galerija/fotografas-k-dudenas-220304#_